

MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Kommissionens uttalande (ramprogram)

(2013/C 373/02)

KOMMISSIONENS UTTALANDE

Europeiska kommissionen föreslår att man för ramprogrammet Horisont 2020 fortsätter med samma etiska ramverk som i sjunde ramprogrammet när man fattar beslut om EU-finansiering av forskning på stamceller från mänskliga embryon.

Motivet för Europeiska kommissionens förslag att detta etiska ramverk ska fortsätta att gälla är att det lett till utvecklingen av ett erfarenhetsbaserat ansvarstagande tillvägagångssätt för ett vetenskapligt område som är mycket lovande. Ramverket har också visat sig fungera tillfredsställande i de forskningsprogram med medverkan av forskare från många länder med regelverk som skiljer sig kraftigt åt.

1. Beslutet om ramprogrammet Horisont 2020 utesluter otvetydigt följande tre forskningsområden från gemenskapsfinansiering:
  - Forskningsverksamhet som syftar till mänsklig kloning för reproduktionsändamål.
  - Forskningsverksamhet som syftar till förändring av människors arvs massa och som kan leda till att sådana förändringar blir ärftliga.
  - Forskningsverksamhet som syftar till skapandet av mänskliga embryon uteslutande för forskningsändamål eller för produktion av stamceller, inbegripet genom somatisk överföring av cellkärnor.
2. Verksamhet som är förbjuden i samtliga medlemsstater kommer inte att finansieras. Verksamhet som är förbjuden i en medlemsstat kommer inte att finansieras i den.
3. Beslutet om Horisont 2020 och bestämmelserna om det etiska ramverket som styr gemenskapens finansiering av forskning på stamceller från mänskliga embryon innebär inte på något vis en värdebedömning av det regelverk eller etiska ramverk som styr sådan forskning i medlemsstaterna.
4. I ansökningsomgångarna uppmanar Europeiska kommissionen inte uttryckligen till användning av stamceller från mänskliga embryon. Användningen av mänskliga stamceller, oavsett om de är vuxna eller embryonala, beror på den bedömning som görs av vetenskapsmännen mot bakgrund av de mål de vill uppnå. Den överlägset största delen av gemenskapens medel för stamcells forskning ges till användning av stamceller. Det finns ingen anledning att detta skulle komma att ändras i någon större utsträckning i Horisont 2020.
5. Alla projekt som innehåller förslag på användning av stamceller från mänskliga embryon kommer att granskas vetenskapligt av oberoende vetenskapliga experter som kommer att avgöra om det är nödvändigt att använda sådana stamceller för att uppnå de vetenskapliga målen.
6. De förslag som klarar den granskningen kommer därefter att genomgå en sträng etisk kontroll organiserad av Europeiska kommissionen. I den etiska kontrollen beaktas de principer som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och relevanta internationella

konventionersom Europarådets konvention om mänskliga rättigheter och biomedicin som undertecknades i Oviedo den 4 april 1997 och dess tilläggsprotokoll och den universella deklaration om humangenomet och mänskliga rättigheter som antagits av Unesco. Den etiska kontrollen ska också tjäna som kontroll av att förslagen respekterar reglerna i de länder där forskningen kommer att ske.

7. I särskilda fall kan en etisk kontroll komma att ske under ett projekts varaktighet.
8. Innan ett projekt, som innehåller förslag på användning av stamceller från mänskliga embryon, startas måste godkännande sökas från en relevant nationell eller lokal etikkommitté. Alla nationella regler och förfaranden måste följas, till exempel sådana som rör föräldrars samtycke, avsaknad av finansiella lockbeten, etc. Kontroller kommer att göras av om projektet innehåller hänvisningar till godkännanden och kontroller som ska utfärdas respektive utföras av de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där forskningen ska ske.
9. Förslag som godkänns i den vetenskapliga granskningen, den nationella eller lokala etiska granskningen samt den europeiska etiska granskningen kommer att läggas fram för godkännande för medlemsstaterna som sammanträder som föreskrivande kommitté. Projekt som innebär att stamceller från mänskliga embryon används måste godkännas av medlemsstaterna för att få bidrag.
10. Europeiska kommissionen kommer att fortsätta att arbeta för att den gemenskapsfinansierade stamcellsforskningen ska bli åtkomlig för alla forskare, vilket gynnar patienter i alla länder.
11. Europeiska kommissionen kommer att stödja åtgärder och initiativ som bidrar till att forskningen kring stamceller från mänskliga embryon samordnas och rationaliseras på ett etiskt sätt. Kommissionen kommer framförallt att fortsätta att stödja ett europeiskt register över stamcellslinjer från mänskliga embryon. Att ett sådant register får stöd innebär att man kan övervaka befintliga stamceller från mänskliga embryon i Europa och att forskares användning av dem kan maximeras. Det kan dessutom bidra till att man undviker onödiga avledningar av nya stamcellslinjer.
12. Europeiska kommissionen kommer att fortsätta att tillämpa den praxis som gäller för närvarande och kommer inte att till den föreskrivande kommittén lämna projektförslag som omfattar forskning som förstör mänskliga embryon, till exempel för att skapa stamceller. Att denna forskningsfas inte får stöd, innebär inte att gemenskapsstöd till kommande forskningsfaser som inbegriper stamceller från mänskliga embryon utesluts.

Uttalande om Energi

”Kommissionen medger att det i framtiden kommer att bli mycket viktigt både med en effektiv slutanvändning av energi och förnybar energi och bättre nät och lagring för att maximera potentialen, samt att det kommer att behövas marknadsåtgärder för att bygga upp kapaciteten, förbättra styrningen och undanröja marknadshinder så att lösningar avseende energieffektivitet och förnybar energi kan utvecklas.

Kommissionen kommer att sträva efter att säkerställa att minst 85 procent av den budget som avsatts för Horisont 2020-programmets energiutmaning ska användas inom områden som inte omfattar fossila bränslen, och att 15 procent av den totala budget som avsatts för energiutmaningen ska användas för att införa befintlig förnybar teknik och energieffektivitetsteknik på marknaden inom ramen för programmet Intelligent energi Europa III. Programmet kommer att genomföras genom en särskild förvaltningsstruktur och kommer även att inkludera stöd till genomförandet av en hållbar energipolitik, kapacitetsuppbyggnad och mobilisering av finansiering för investeringar, på samma sätt som tidigare.

Den återstående delen kommer att användas till teknik för fossila bränslen och utvecklingsalternativ, vilket anses som mycket viktigt för att nå 2050-visionen och stödja övergången till ett hållbart energisystem.

Framsteg mot dessa mål kommer att övervakas och kommissionen ska regelbundet rapportera om de framsteg som gjorts.”

Uttalande om artikel 6.5

”Det är kommissionens avsikt att, utan att detta påverkar det årliga budgetförfarandet, inom ramen för en strukturerad dialog med Europaparlamentet lägga fram en årsrapport om genomförandet av den budgetfördelning som fastställs i bilaga II till Horisont 2020 efter prioriteringar och särskilda mål inom dessa prioriteringar, inbegripet tillämpningarna av artikel 6.5.”

Uttalande om artikel 12

”På förfrågan kommer kommissionen att lägga fram de antagna arbetsprogrammen för det ansvariga utskottet i Europaparlamentet.”

Uttalande om spetskompetensstämpeln

”Med insatser på unionsnivå kan de bästa förslagen väljas ut genom konkurrens inom hela kontinenten, vilket leder till höjd spetskompetens samt synlighet för ledande forskning och innovation.

Kommissionen anser att positivt utvärderade projektförslag inom ramen för Europeiska forskningsrådet, Marie Skłodowska-Curie, teaminsatser, fas 2-instrument för små och medelstora företag eller förslag till samarbetsprojekt som inte kunnat finansieras av budgetskäl ändå har uppfyllt kriterierna i Horisont 2020 för spetskompetens.

Om deltagarna godkänner det kan informationen delges behöriga myndigheter.

Kommissionen välkomnar därför alla initiativ till finansiering av sådana projekt från nationella, regionala eller privata källor. I detta sammanhang har sammanhållningspolitiken också en viktig roll att spela genom kapacitetsuppbyggnad.”

Uttalande om spridning av spetskompetens och utökat deltagande

”Kommissionen ska fastställa och vidta åtgärder för att minska forsknings- och innovationsklyftan i Europa under den nya rubriken 'Spridning av spetskompetens och breddat deltagande'. Den finansiering som avsatts för dessa åtgärder ska inte vara lägre än det belopp som använts i sjunde ramprogrammet för åtgärder som syftar till att 'bredda deltagandet'.

Ny verksamhet inom ramen för det europeiska samarbetet inom vetenskap och teknik (COST) som syftar till att 'bredda deltagandet' bör få stöd från budgeten för 'Spridning av spetskompetens och breddat deltagande'. Annan COST-verksamhet som bör vara i samma storleksordning i fråga om budget bör få stöd från budgeten för '6. Europa i en föränderlig värld: inkluderande, innovativa och reflekterande samhällen'.

Större delen av den verksamhet som enheten för politiskt stöd och de transnationella nätverken av nationella kontaktpunkter ägnar sig åt bör också få stöd från budgeten för '6. Europa i en föränderlig värld: inkluderande, innovativa och reflekterande samhällen'.

Uttalande om instrumentet för små och medelstora företag

”Stöd till små och medelstora företag i Horisont 2020 är av största vikt och är en viktig beståndsdel för att nå målen att främja innovation, ekonomisk tillväxt och sysselsättningsskapande. Därför kommer kommissionen att se till att stödet till små och medelstora företag i Horisont 2020 får en framträdande roll, särskilt i arbetsprogram, riktlinjer och kommunikationsverksamhet. Allt ska göras för att små och medelstora företag snabbt och lätt ska få reda på och utnyttja de möjligheter som står till buds för dem i de samhälleliga utmaningarna och målet 'Ledarskap inom möjliggörande och industriell teknik'.

Instrumentet för små och medelstora företag ska genomföras genom en enda centraliserad förvaltningsstruktur som är ansvarig för utvärdering och förvaltning av projekten, inklusive användningen av gemensamma it-system och affärsprocesser.

Instrumentet för små och medelstora företag ska locka till sig de mest ambitiösa innovationsprojekten bland små och medelstora företag. Det kommer huvudsakligen att genomföras nedifrån och upp genom ständigt öppna ansökningsomgångar som anpassas till små och medelstora företags behov, vilket fastställs i det särskilda målet 'Innovation i små och medelstora företag', samtidigt som hänsyn tas till prioriteringarna och målen i 'Ledarskap inom möjliggörande och industriell teknik' och samhälleliga utmaningar och förslag inom dessa områden möjliggörs med hjälp av bottom up-strategin. Ansökningsomgången kan ses över/förnyas vartannat år med hänsyn till de tvååriga strategiska programmen. I förekommande fall kan ansökningsomgångar om särskilda ämnen av strategiskt intresse anordnas utöver den ansökningsomgång som beskrivs ovan. Ansökningsomgångarna kommer att använda konceptet och förfarandena i instrumentet för små och medelstora företag samt en gemensam kontaktpunkt för sökanden och åtföljande mentorskap och handledning.”
